

УКРАЇНА

(19) UA (11) 44807 (13) U
(51) МПК (2009)
G06Q 20/00
G06Q 30/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ СИСТЕМНОЇ ОБРОБКИ МАСОВИХ БАНКІВСЬКИХ ПЛАТЕЖІВ

1

(21) u200905694
(22) 03.06.2009
(24) 12.10.2009
(46) 12.10.2009, Бюл. № 19, 2009 р.
(72) КОРНІЄЦЬ ДМИТРО ВАЛЕРІЙОВИЧ
(73) КОРНІЄЦЬ ДМИТРО ВАЛЕРІЙОВИЧ
(57) Спосіб системної обробки масових банківських платежів, який полягає у здійснюванні платежів через банківську установу/платіжну систему платниками на користь кожного з кінцевих одержувачів платежів, рахунки яких відкриті в інших банківських установах/платіжних системах, формуванні у електронному вигляді файлів даних з відомостями про платежі та унікальними ознаками

2

для ідентифікації платників та передачі інформації, яка міститься у сформованих файлах, в тому числі і через захищені інформаційні канали кінцевому одержувачу платежів, який **відрізняється** тим, що в банківській установі/платіжній системі платників накопичують платежі на її проміжному рахунку, формування файлів даних у електронному вигляді з відомостями про платежі та унікальними ознаками для ідентифікації платників здійснюють відповідно до накопичених платежів за кінцевими одержувачами платежів і періодично перераховують накопичені платежі єдиними міжбанківськими/міжсистемними платежами кожному з кінцевих одержувачів платежів.

Корисна модель відноситься до способів, які спеціально пристосовані до фінансових цілей без здійснення значного оброблення даних, зокрема, до способу здійснення платежів за товари/послуги, наприклад, платежів за комунальні послуги, абонентський телефонний зв'язок, користування мережею інтернет тощо.

Відомий спосіб сплати за надання послуг, який передбачає введення у єдину керуючу систему відомостей про платника, включаючи його ідентифікаційний код, формування замовлення через термінал керуючої системи і сплатування замовлення, при цьому формування замовлення ведуть за умовою обрання щонайменше однієї послуги із меню, що пропонує термінал, обрану послугу запам'ятовують по відношенню до введеного ідентифікаційного коду платника, а при наступному введенні ідентифікаційного коду платника, замовлення формують за умовою вмісту у ньому всіх послуг попереднього замовлення з можливістю їх змінення і/або доповнення із меню, яке пропонує термінал (заявка на винахід RU №2007105405, G 06 Q 20/00).

Найбільш близьким за технічною суттю до способу системної обробки масових банківських платежів, що заявляється, є обраний за найближчий аналог спосіб системної автоматизованої комп'ютерної обробки масових банківських платежів,

що включає використання унікальних ознак для ідентифікації платників, а також комп'ютерно-комунікаційну передачу інформації банком компанії-продавцю про платежі, що надійшли на її рахунок, компанія-продавець визначає у споживача його унікальні ознаки і передає у електронному вигляді в банк, де комп'ютерна програма "завантажує" їх у пам'ять, а після надходження платежів, періодично формує і передає у електронному вигляді компанії-продавцю структурований файл з відомостями про платежі, після отримання якого операційна програма компанії-продавця виконує автоматичне рознесення платежів, порівняння інформаційних відомостей та видачу результату для прийняття рішення (Патент UA №60287 A, 6 G06Q 30/00).

Недоліком відомих способів здійснення платежів є висока вартість послуги щодо здійснення платежів.

В основу корисної моделі покладена задача удосконалення способу системної обробки масових банківських платежів, шляхом зміни технології проведення масових платежів, що за рахунок зменшення кількості банківських операцій, а саме, міжбанківських/міжсистемних операцій щодо переказу масових платежів кожному з кінцевих одержувачів платежів, дозволяє банківській установі/платіжній системі зменшити витрати на

(19) UA (11) 44807 (13) U

проведення міжбанківських платежів, що відповідно дозволить банківській установі/платіжній системі зменшувати вартість переказу платежів для платників.

Поставлена задача вирішується тим, що в способі системної обробки масових банківських платежів, який полягає у здійснюванні платежів через банківську установу/платіжну систему платниками на користь кожного з кінцевих одержувачів платежів, рахунки яких відкриті в інших банківських установах/платіжних системах, формуванні у електронному вигляді файлів даних з відомостями про платежі та унікальними ознаками для ідентифікації платників та передачі інформації, яка міститься у сформованих файлах в тому числі і через захищені інформаційні канали кінцевому одержувачу платежів, згідно до корисної моделі, в банківській установі/платіжній системі платників накопичують платежі на її проміжному рахунку, формування файлів даних у електронному вигляді з відомостями про платежі та унікальними ознаками для ідентифікації платників здійснюють відповідно до накопичених платежів за кінцевими одержувачами платежів і періодично перераховують накопичені платежі єдиними міжбанківськими/міжсистемними платежами кожному з кінцевих одержувачів платежів.

Накопичення банківською установою/платіжною системою платників на її проміжному рахунку коштів і перерахування їх єдиним міжбанківським/міжсистемним платежем кожному з кінцевих одержувачів платежів, формування і передача кожному з кінцевих одержувачів платежів інформації, яка міститься у сформованому файлі щодо відомостей про платників, дозволяє зменшити кількість банківських операцій за рахунок вилучення частини міжбанківських операцій, які містять в собі формування файлів даних за кожним з платників окремо і проведення перерахування коштів за кожним з платників окремо, що дозволяє зменшити вартість послуги переказу коштів.

Для того, щоб кінцевий одержувач платежів був в змозі обробити інформацію за отриманим єдиним платежем, йому необхідна інформація, яка міститься у сформованому файлі даних, в якому наводяться дані по кожному з платників окремо. Зважаючи на те, що ця інформація є конфіденційною, вона не повинна бути доступною для стороннього впливу. Можливо відправляти цю інформацію на паперовому носії, але найбільш ефективно, коли ця інформація передається у електронному вигляді по захищених інформаційних каналах. Також ця інформація може бути надана кінцевому одержувачу платежу у зручному для оброблення даних форматі, що дозволить спростити процес

оброблення даних обліковою програмою кінцевого одержувача платежу.

Спосіб системної обробки масових банківських платежів пояснюється конкретним прикладом його реалізації - сплати за споживання різних послуг.

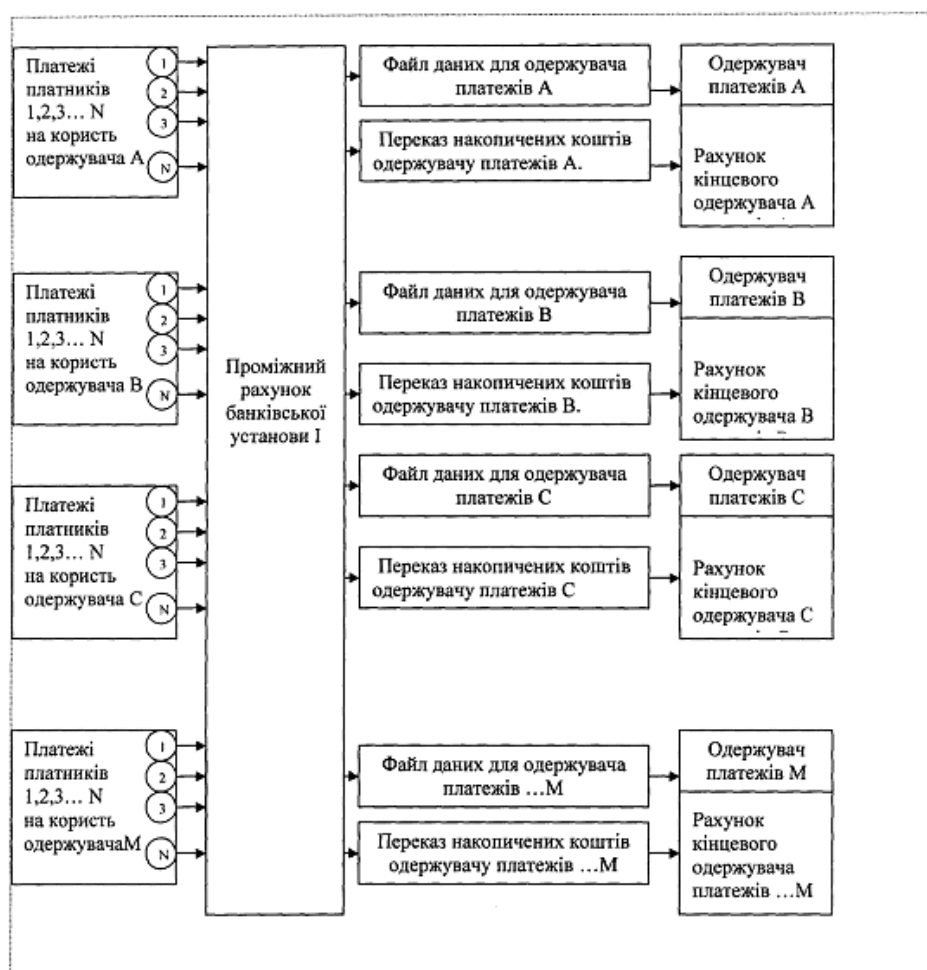
На Фіг.1 наведена схема здійснювання обробки платежів.

Платники 1,2,3...N - споживачі різних послуг, наприклад, комунальних, абонентського телефонного зв'язку, користувачі мережі інтернет та ін. формують розрахункові документи банківській установі 1 про перерахування грошових коштів за спожиті комунальні послуги, абонентського телефонного зв'язку, користування мережею інтернет та інші послуги на проміжний рахунок, який відкритий в цій же банківській установі 1. При цьому формування розрахункових документів може відбуватися як за допомогою банкомату, платіжного терміналу, послуг інтернет-банкінгу, так і при звичайній сплаті готівкою через касу банківської установи 1, тощо. Далі в банківській установі 1 за кінцевими одержувачами платежів А, В, С,... М (А - ЖЕК, В - міськенерго, С - водопостачальна організація, М - інша організація, що надає послуги) формують відповідні файли даних, які містять у собі всі необхідні відомості про платників: прізвище, ім'я та по батькові, реєстраційний номер, номер контактного телефону, призначення платежу, кінцевий одержувач платежу, розрахунковий рахунок кінцевого одержувача платежу, сума платежу і таке інше. Формування файлів даних може здійснюватися під час формування розрахункового документу кожного із платників, чи у подальшому шляхом оброблення уже сформованих первинних платіжних документів.

Після накопичення коштів платниками, 2, 3,... N на проміжному рахунку формують за кінцевими одержувачами платежів А, В, С,... М єдині міжбанківські розрахункові документи про переказ накопичених грошових коштів на рахунки кінцевих одержувачів платежів А, В, С,... М - організацій, що надають послуги, рахунки яких відкриті в інших банківських установах одержувачів платежів А, В, С,... М, тобто здійснюють міжбанківські платежі єдиним платежем відносно кожного з кінцевих одержувачів платежів А, В, С,...М.

Далі інформація, яка міститься у сформованих файлах, передається кожному з кінцевих одержувачів платежів А, В, С,... М з метою ідентифікації платників, грошові кошти яких увійшли до єдиного міжбанківського розрахункового документу, в тому числі і через захищені інформаційні канали.

Таким чином, значно зменшується кількість клієнтських міжбанківських операцій і відповідно скорочуються витрати на надання послуг щодо здійснення платежів.

Фіг. 1